

Sygn. akt III U 62/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2023r.

Sąd Okręgowy w S. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>sędzia Danuta Poniatowska</i>
Protokolant:	<i>Ewa Sadłowska</i>

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 marca 2023r. w S.

sprawy **M. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury kapitałowej

w związku z odwołaniem M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 6 grudnia 2022 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 6.12.2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.), ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 926) oraz ustawy z dnia 16.11.2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 38), po rozpatrzeniu wniosku z 15.11.2022 r., odmówił M. S. przyznania emerytury.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że wnioskodawczyni nie pobiera okresowej emerytury kapitałowej, w związku ze złożeniem 22.08.2014 r. wniosku o przekazanie środków z OFE za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła M. S.. W odwołaniu wskazała, że składając wniosek o emeryturę została zobowiązana do złożenia oświadczenia, wyrażającego zgodę na wybranie przez Zakład najkorzystniejszego wariantu przy wylczeniu emerytury dla członka funduszu emerytalnego, natomiast nie pouczone jej o utracie prawa do przeliczenia emerytury po ukończeniu 65 lat. Wnosiła o weryfikację ustalonego stanu faktycznego i przeliczenie emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o jego oddalenie. Wskazał na prawidłowe wyliczenie świadczenia i brak podstaw do jego ponownego obliczania świadczenia w tzw. wysokości docelowej.

Sąd ustalił, co następuje:

M. S., urodzona (...), zawód – (...), zatrudniona od 1993 r. do przyznania emerytury w (...) Sp. z o.o. w E., złożyła wniosek o emeryturę 22.08.2014 roku. We wniosku wskazała (część II pkt 2), że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wносиła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (część II pkt 3, „X” w kratce TAK), zgłosiła też wniosek o ustalenie kapitału początkowego (część II pkt 4) i wniosowała o ustalenie podstawy wymiaru emerytury na podstawie przedłożonych dokumentów w najkorzystniejszym wariantcie (część II pkt 5). Do wniosku dołączyła informację dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych, świadectwa pracy i zaświadczenia Rp-7. Na wezwanie organu rentowego, 20.10.2014 r. złożyła odrębne „oświadczenie”, że w związku z przynależnością do OFE prosi o naliczenie emerytury według najkorzystniejszego wariantu.

Decyzją z 13.11.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał M. S., zaliczkę na poczet przysługującej emerytury, poczynając od 6.08.2014 roku, to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego (znak: (...)).

W decyzji obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 53 oraz art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a następnie zgodnie z art. 183 tej ustawy, wobec osiągnięcia przez M. S. wieku emerytalnego w (...) r., ustalono wysokość emerytury od 6.08.2014 r. na podstawie art. 183, to jest 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej i 80 % emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Wyliczona emerytura brutto wynosiła (...) zł. Emerytura została zawieszona w związku z kontynuowaniem zatrudnienia. W decyzji wskazano, że wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

Decyzją z 14.11.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury M. S., poczynając od 1.09.2014 roku, to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (znak: (...)). Wysokość emerytury obliczona zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynosiła (...)zł.

M. S. nie kwestionowała tej decyzji. W aktach rentowych brak jakichkolwiek jej wniosków czy pism, w których domagałaby się wyjaśnienia jej sytuacji prawnej w związku z jej członkostwem w otwartym funduszu emerytalnym.

W latach: 2014, 2015 i 2017 M. S. składała wnioski o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem składek odprowadzanych od wynagrodzeń osiągniętych po przyznaniu emerytury i Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydawał decyzje w tym przedmiocie.

W dniu 16.11.2022 r. M. S. złożyła wniosek o ponowne przeliczenie emerytury, ze względu na błędne ustalenie jej emerytury, jako członka otwartego funduszu emerytalnego. Wskazywała, że ze względu na chorobę i leczenie onkologiczne w 2014 r. nie była w stanie skontrolować prawidłowości wydanej decyzji o przyznaniu emerytury.

Do odwołania M. S. dołączyła kopię pisma z dnia 4.11.2014 r. A. (...)dotyczącego jej rachunku w (...), z którego wynika, że rachunek został zamknięty na wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy z dnia 6.12.2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych. Ponadto informowano M. S., że całość środków zgromadzonych na jej rachunku została przekazana na rachunek bankowy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ZUS. Powodem wykreślenia członkostwa jest złożenie wniosku o okresową emeryturę kapitałową lub ustaleniem okresowej emerytury kapitałowej z urzędu – art. 14 ww. ustawy. Do pisma załączono informację o stanie rachunku, sporządzoną na dzień 16.10.2014 r. wskazującą na łączną wartość jednostek rozrachunkowych na rachunku – (...) zł. (k. 21-22 akt).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie jest zasadne.

W niniejszej sprawie nie ma podstaw do uwzględnienia wniosku M. S.. Jak wskazano w ustaleniach, w dacie przyznania wnioskodawczyni prawa do emerytury powszechnej, nie przyznano jej prawa do emerytury kapitałowej. Było to wynikiem jej dyspozycji zawartej we wniosku o emeryturę, by środki zgromadzone na rachunku OFE zostały przekazane na dochody budżetu państwa. Takie oświadczenie wnioskodawczyni złożyła dwukrotnie: wypełniając druk wniosku o emeryturę, a także na wyraźne żądanie organu rentowego, składając 20.10.2014 r. odrębne „oświadczenie”. Przy czym, wbrew jej twierdzeniom składanym w odwołaniu, nie składała wniosku o przyznanie emerytury kapitałowej, a jedynie o obliczenie świadczenia w najkorzystniejszym wariantcie.

Nie jest rolą Sądu w niniejszej sprawie ustalanie czy wniosek o emeryturę złożony w 2014 r., jest zgodny z ówczesną wolą wnioskodawczyni i czy była ona w pełni świadoma, jakie konsekwencje niesie zawarte we wniosku i oświadczeniu stanowisko, by na podstawie przedłożonych dokumentów wybrany został najkorzystniejszy wariant obliczenia wysokości emerytury. Była ona świadoma, że jest członkiem OFE. Była informowana o wysokości środków zgromadzonych na rachunku. Otrzymała decyzję przyznającą w 2014 r. prawo do emerytury powszechnej i do sierpnia 2022 roku nie kwestionowała ani tej decyzji, ani faktu, że nie przyznano jej prawa do emerytury kapitałowej.

Wniosek M. S. z 16.11.2022 r. podlegał rozpoznaniu przez organ rentowy w trybie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 16.11.2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 38), zgodnie z którym, osobom, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustalono prawo do okresowej emerytury kapitałowej na okres do dnia poprzedzającego osiągnięcie wieku emerytalnego, emerytura z Funduszu podlega ponownemu obliczeniu na zasadach określonych w art. 26c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 (to jest ustawy o emeryturach i rentach z FUS), na wniosek zgłoszony po osiągnięciu wieku 65 lat, a do dnia poprzedzającego dzień osiągnięcia wieku emerytalnego, do którego została im przyznana okresowa emerytura kapitałowa, o ile pobierały okresową emeryturę kapitałową do dnia poprzedzającego dzień zgłoszenia tego wniosku, przy czym do ponownego obliczenia emerytury z Funduszu przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku osiągniętego w dniu zgłoszenia wniosku, według tablicy trwania życia obowiązującej w tym dniu. Emerytura z Funduszu w przeliczonej wysokości przysługuje od miesiąca zgłoszenia wniosku, nie wcześniej niż od dnia osiągnięcia wieku 65 lat.

W myśl art. 5 ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 926), emerytury kapitałowe przysługują osobom mającym ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Art. 7 ustawy o emeryturach kapitałowych stanowi, że ze środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanym dalej „subkontem”, przysługuje okresowa emerytura kapitałowa. Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego do ukończenia 65. roku życia i jest finansowana z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do okresowej emerytury kapitałowej, jeżeli ukończył 60 lat oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, jest równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego (art. 8 ust 1 i 2 ustawy o emeryturach kapitałowych).

Wnioskodawczyni mogła ubiegać się o prawo do emerytury kapitałowej w dacie składania wniosku o emeryturę powszechną. W niniejszej sprawie Sąd nie jest w stanie i nie może rozstrzygnąć, czy spełniała wszystkie warunki do przyznania emerytury kapitałowej. W związku z zawartym we wniosku o emeryturę wnioskiem o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, wnioskodawczyni została przyznana emerytura na podstawie art. 183 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.), zgodnie z którym emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu

państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2014 (tak jak M. S.), wynosi 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26. Z analizy decyzji przyznającej wnioskodawczyni prawo do emerytury w roku 2014 wynika, że emerytura obliczona w myśl art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS była wyższa niż emerytura obliczona według nowych zasad zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Reasumując, zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Środki zgromadzone przez odwołującą na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym zostały przekazane na dochody budżetu państwa, a okresowa emerytura kapitałowa przysługuje ze środków zaewidencjonowanych na subkoncie. Tak więc brak było podstaw do przyznania okresowej emerytury kapitałowej, a w konsekwencji do ustalania emerytury w wysokości docelowej z uwzględnieniem emerytury kapitałowej. Zgromadzone dokumenty nie dają podstaw do weryfikacji decyzji przyznającej emeryturę w 2014 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.